

Moa Huitema
Enheten för förorenade
områden och miljödata
010-223 63 13
moa.huitema@lansstyrelsen.se

Tolust Exploaterings AB
Att: Tommy Fritz
Box 27
551 12 Jönköping

Anmälan enligt 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd gällande avhjälpandeåtgärd inom fastigheten Lappen 18, Jönköpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen förelägger Tolust Exploaterings AB (org.nr. 556923-1326), nedan kallat bolaget, att vidta följande åtgärder och kontroll i samband med inneslutning av punktkällorna B1 och B2 inom fastigheten Lappen 18, Jönköping kommun:

ALLMÄNT

1. Om inte annat följer av övriga punkter i föreläggandet ska genomförandet av saneringen samt uppföljning och kontroll utföras i överensstämmelse med vad bolaget uppgett i anmälan daterad 2018-08-29 och kompletteringar inkomna 2018-10-17 samt 2018-11-29, om inneslutning av punktkällorna B1 och B2 inom detaljplanetapp 3 område B på fastigheten Lappen 18, Jönköping kommun.
2. Detta beslut gäller enbart inneslutning av punktkällorna B1 och B2. Avhjälpandeåtgärden i form av riktad schaktsanering avsedda för teknisk schakt har beslutats separat, se ärende Dnr 575-6945-2018 daterat 2018-11-29.
3. Det övergripande miljökontrollprogrammet (ÖMKP) daterat 2014-02-19 ska följas.
4. Teknisk beskrivning gällande spontning ska inkomma till Länsstyrelsen senast 6 veckor före åtgärden planeras att påbörjas. Den tekniska beskrivningen ska även innefatta en plan för utförandekontroll samt miljökontroll som ska utföras i samband

med installationen av inneslutningarna kring punktkällorna B1 och B2.

- Om fler tekniska schakter behöver genomföras eller annat markarbete ska anmälan göras till tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen, i god tid innan åtgärden planeras att påbörjas

TRANSPORTER OCH ENTREPRENADARBETEN

- Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte överstiger vad som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2004:15) om buller från byggplatser. Entreprenaden, inklusive lastning av fordon och transporter till och från entreprenadområdet, får endast utföras under vardagar, (måndag – fredag) kl. 07.00-18.00. Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen medge undantag från de tider som anges i villkoret. Skulle bullerstörningar uppstå vid närliggande bostadsområde ska bullerdämpande åtgärder vidtas i samråd med Länsstyrelsen.

GENOMFÖRANDE OCH KONTROLL

- Bolaget ska meddela Länsstyrelsen innan saneringsarbetet påbörjas och avslutas.
- Skulle för omgivningen besvärande lukt, damning eller nedskräpning förekomma till följd av saneringsåtgärderna ska bolaget vidta åtgärder för att begränsa dessa olägenheter.
- Bolaget ska **senast tre månader** efter avslutad saneringsentreprenad inkomma till Länsstyrelsen med en slutredovisning om saneringsarbetets genomförande och utförd kontroll. Redovisningen ska som minst innehålla uppgifter om totalkostnad för efterbehandlingsåtgärderna, volym och mängd borttransporterade förorenade massor och dess innehåll av de förorenade ämnena (t.ex. kg PAH) samt total transportsträcka för borttransporterade massor.

Med stöd av 26 kap 26 § miljöbalken förordnar Länsstyrelsen att detta beslut ska gälla med omedelbar verkan.

Föreläggandet meddelas med stöd av 10 kap 1 och 2 §§, 26 kap 9, 19, 21 och 22 §§ och 2 kap 3 § miljöbalken (1998:808) och med hänvisning till 27 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:889).

Bakgrund

En anmälan inkom till Länsstyrelsen den 2018-08-29 och kompletteringar inkom 2018-10-17 samt 2018-11-29. Det aktuella området ska omvandlas till flerbostadshus av stadskaraktär. På grund av områdets industriella historik kunde man anta att området var förorenat och därför har undersökningar utförts i flera steg från år 2008 fram till år 2013.

Undersökningarna har utgjort underlag till ett flertal riskbedömningar och åtgärdsutredningar. Tillhörande miljökontrollprogram (daterad 2014-02-19) finns som bilaga till anmälan om avhjälpandeåtgärd, detaljplan etapp 3 och område B. Fyllnadsmassor i område B har fyllts ut under lång tid. Inom området finns sand men även sten, grus, tegel, betong, slagg, aska och annat avfall. Variationen av föroreningar är bred och består främst av tjära, PAH:er, aromater, bly och arsenik.

I Länsstyrelsens efterbehandlingsdatabas (EBH-stödet) är objekt (ID nr 175793) sedan tidigare klassat i riskklass 2 enligt metodik för inventering av förorenade områden (MIFO).

I anmälan inkommen 2018-08-29 hänvisas det under punkt 2, sida 3, till Länsstyrelsens beslut daterat 2014-02-02. Detta är fel datum och det ska egentligen hänvisas till Länsstyrelsens PM daterat 2008-02-27.

Ett delbeslut (se Dnr 575-6945-2018, beslut daterat 2018-11-29) har fattats. Delbeslutet gäller den riktade schaktsanering i förorenad fyllning avsedd för teknisk schakt för anläggning av pumpstation med tillhörande ledningar inom fastigheten Lappen 18, i Jönköpings kommun. Det här beslut är ett komplement till beslutet daterat 2018-11-29 och gäller avhjälpandeåtgärd i form av inneslutningen av punktkällorna B1 och B2 inom detaljplanetapp 3, område B.

Anmälan om avhjälpandeåtgärd omfattar även en långsiktig miljökontroll i grundvatten och porgasmätningar vid punktkällorna B1 och B2. I bilaga 3, kompletteringar daterade 2018-11-29, framgår grundvattenrörens ungefärliga lägen. Länsstyrelsen önskar en dialog med bolaget för att fastställa de exakta placeringarna. Det är av vikt att grundvattenrören installeras så att prover av god kvalitet kan tas över lång tid. Bolaget har i anmälan föreslagit foderrörsborrning, någonting som Länsstyrelsen ställer sig positiv till.

Länsstyrelsens motivering till beslutet

I enlighet med miljöbalken och 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899) ska efterbehandlingsåtgärder anmälas då de kan medföra ökad risk för spridning och/eller exponering av föroreningar och där denna risk inte bedöms som ringa.

Länsstyrelsen bedömer att de åtagande om försiktighetsmått och skyddsåtgärder som bolaget beskrivit i anmälan, med de krav som redovisas i punkt 1-9 ovan, uppfyller de krav som bör ställas för att undvika skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljö.

Det har tidigare konstaterats att det aktuella området är förorenat vilket innebär att det faller in under reglerna i 10 kap miljöbalken (1998:808).

TRANSPORTER OCH ENTREPRENADARBETEN (PUNKT 6)

Entreprenadarbetet under saneringskedet kan medföra risk för bullerstörningar i omgivningen. För att begränsa olägenheterna för de närboende föreskriver Länsstyrelsen därför att sådana arbeten, inklusive lastning av fordon och transporter till och från entreprenadområdet, endast får utföras under vardagar (måndag-fredag), kl. 07.00-18.00. Om det uppstår särskilda skäl kan Länsstyrelsen medge undantag från de tider som anges i villkoret. Bolaget ska i så fall redovisa vilka åtgärder/begränsningar som vidtas för att minimera bullerstörningarna. Om bullerstörningar uppstår vid närliggande bostadsområde ska bullerdämpande åtgärder vidtas i samråd med Länsstyrelsen.

GENOMFÖRANDE OCH KONTROLL (PUNKT 7-9)

Enligt 2 kap 2 § miljöbalken (kunskapskravet), 26 kap 19 § miljöbalken samt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll är verksamhetsutövaren skyldig att kontrollera sin verksamhet för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Inom område B har marken fyllts ut under lång tid, fyllningen är förorenade av framförallt PAH:er, aromater, bly och arsenik. Inneslutning av punktkällorna B1 och B2 kommer att ske med spont. Sponten kommer att slås ner i naturliga jordlager, ca 12 meter under nuvarande marknivå.

Entreprenaden för spontningen har inte upphandlats av bolaget ännu. Det ska inkomma en teknisk beskrivning av spontningen till Länsstyrelsen i god tid innan spontningen påbörjas. Den tekniska beskrivningen ska granskas och godkännas av Länsstyrelsen innan arbetet får påbörjas. Den tekniska beskrivningen ska bland annat innehålla en beskrivning av material, tillvägagångssätt, utförandekontrollen och miljökontroll under installationen samt information om den projekterande åtgärden (utformningen). Det ska även redogöras om bland annat spontens hållbarhet, livslängd, spontens förväntade nedbrytning samt hur det valda materialet samverkar och påverkas av de på platsen förekommande föroreningarna.

Punkten om redovisning av uppgifter om totalkostnad för efterbehandlingsåtgärderna, volym och mängd borttransporterade förorenade massor och dess innehåll av de förorenade ämnena (t.ex. kg PAH) samt total transportsträcka för borttransporterade massor beror på att Länsstyrelsen har ett krav från Naturvårdsverket att årligen redovisa nyckeltal för genomförda efterbehandlingsåtgärder. Nyckeltalen används för att ge en nationell lägesbild.

Länsstyrelsen anser även att kontrollen för uppföljning av efterbehandlingsarbetet, med de förtydliganden som framgår av punkterna 7-9 ovan, uppfyller de krav på omfattning och frekvens som kan anses nödvändiga för kontroll, dokumentation och uppföljning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Växjö tingsrätt, mark-och miljödomstolen, genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga (formulär 43).

Upplysningar

I första hand är det den som vidtar åtgärden som ansvarar för att vidta de försiktighetsmått som behövs för åtgärdens funktion över tid.

Fastighetsägare, verksamhetsutövare eller annan part som är verksam på området är skyldig att följa de försiktighetsmått som finns för att säkerställa åtgärdens funktion.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att lämna underrättelse eller uppgift eller lämnar en oriktig uppgift och därigenom försvårar en tillsynsmyndighets verksamhet kan enligt 29 kap 5 § miljöbalken fällas till ansvar för försvårande av miljökontroll.

Uppgrävda massor är att betrakta som avfall. Var och en som bedriver en verksamhet som ger upphov till ett avfall (avfallsproducent) som avses deponeras är skyldig att se till att avfallet genomgår en grundläggande karakterisering. Dokumentationen kring denna karakterisering ska följa med avfallet till den anläggning där det avses deponeras. I vissa fall inkluderar den grundläggande karakteriseringen även kompletterande provtagning och laktester.

Länsstyrelsen kommer att upprätta ett fastighetsanknutet föreläggande efter slutförd avhjälpandeåtgärd, föreläggandet kommer att skrivas in i fastighetsregistret. Beslutet kommer automatiskt att gälla mot ny fastighetsägare, ny tomträttsinnehavare, ny ägare till byggnad, anläggning eller anordning på annans mark i det fall ägandeförhållandena ändras. I beslutet kommer det bland annat att framgå att tätskikt, spontväggar och andra tekniska konstruktioner som hör till inneslutningen av punktkällorna B1 och B2 ej får skadas. Ovanför sponten bör försiktighet vidtas så att inte tätskiktet skadas, till exempel är det inte lämpligt att plantera växter med djupare rotsystem ovanför tätskiktet. Djupare konstruktioner bör förläggas utanför sponten så att spontväggarna eller tätskiktet inte skadas. Det bör säkerställas att tätskiktet ovanför sponten klarar de belastningar som förväntas uppstå, till exempel vid anläggning av hårdgjorda ytor. Inga byggnader kommer att anläggas över punktkällorna.

Till detta beslut bifogas ett delgivningskvitto vilket är en bekräftelse på att beslutet kommit fram. Delgivningskvittot ska undertecknas av bolagets firmatecknare eller den som har dess fullmakt (vilket i så fall ska bifogas) och skickas till Länsstyrelsen.

I den slutgiltiga handläggningen av detta ärende har deltagit Anna Wastesson beslutande och handläggare förorenade områden Moa Huitema, den sistnämnde föredragande.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Utskrift

Delgivningskvitto

Bilaga

Formulär 43, Hur man överklagar till Mark- och miljödomstolen

Kopia

Ahlstrom-Munksjö Paper AB, Box 624, 551 18 Jönköping (f.d. verksamhetsutövare)
Jönköpings kommun, 551 89 Jönköping
Anna Wastesson, enheten för förorenade områden och miljödata, Länsstyrelsen i Jönköping (anna.wastesson@lansstyrelsen.se)
Marie-Louise Lusch, miljöskydds-enheten, Länsstyrelsen i Jönköping (Marie-Louise.Lusch@lansstyrelsen.se)
Niklas Aronsson, samhällsbyggnadsenheten, Länsstyrelsen i Jönköping (Niklas.Aronsson@lansstyrelsen.se)
Andreas Bengtsson, miljö- och hälsoskyddskontoret, Jönköpings kommun (andreas.bengtsson@jonkoping.se)
Fredrik Svärd, mark och exploatering, Jönköpings kommun (fredrik.sandberg-svard@jonkoping.se)
Anna Paulsson, Sweco Environment AB (Anna.Paulsson@sweco.se)
Simon Klintefors, Sweco Environment AB (Simon.Klintefors@sweco.se)
Gustaf Hjertquist, Tosito Invest AB (Gustaf@tosito.se)
Johan Kempe, Förvaltnings AB Lustgården (Johan@fastighet-lustgarden.se)
Tommy Fritz, Tosito AB (tommy@tosito.se)
Torbjörn Lind, Torbjörn Lind Etreprenadkonsult AB (Torbjorn.Lind@tlekab.se)